

postoje smetnje za predaju tereta primaocu, nego odmah postupa na spomenuti način. Predaja tereta skladištu na temelju ovih propisa prema rješidbi Višeg privrednog suda SR Hrvatske od 29.IV.1963. /v. br.18 ovog periodika, str.18 i d./ "modificira u brodarovu korist trenutak prestanka odgovornosti iz ugovora o prijevozu za predanu robu na prijevoz, tj. da brodarova odgovornost iz ugovora za eventualno nastale štete na primljenom teretu na prijevoz prestaje nakon što je roba iskrcana iz broda i predana na čuvanje", pa će brodar, da bi se mogao osloboditi odgovornosti iz teretnice, "morati na nesumnjiv način dokazati ovlaštenom primaocu da je skladištaru predao na čuvanje upravo onu količinu tereta i u onom stanju kako je opisano u teretnici". Prema tome će rok iz čl.71. ZUIPB, st.2 početi teći tek kod faktične predaje tereta primaocu. U toj rješidbi nije riješeno pitanje od koga bi časa trebao teći rok zastare iz čl.128. ZUIPB, jer nije bilo od važnosti za rješenje konkretnog slučaja. Mislimo da će u slučaju kad je primalac in mora u pogledu preuzimanja tereta rok zastare teći od časa kad je trebalo doći do predaje tereta da bi se postigla svrha kratkoga zastarnog roka koji ugovornim strankama iz ugovora o prijevozu nameće pomorskom privrednom poslovanju svojstvenu dilijenciju.

E.P.

APELACIONI SUD, Trst

Presuda od 13.IX.1963.

Liquori M. o/a Lloyd Triestino

Klauzula FIO - Ova klauzula odnosi se ne samo na trošak nego i na rizik - Čas primanja predaje tereta - Nije protivna zakonu klauzula kojom brodar otklanja rizik za ukrcaj i iskrcaj tereta

Medju strankama je, uz ostalo, bilo i sporno pitanje tumačenja klauzule FIO. Primalac, tužitelj, navodi da se odnosi samo na snošenje troškova, dok joj brodar daje šire značenje.

Sud je prihvatio brodarovo stajalište.

Djelovanje klauzule FIO, kaže sud, upravljeno je na to da svaka brodarova odgovornost bude materijalno vezana samo s transportom u užem smislu riječi. To znači da njegova odgovornost počinje od momenta slaganja tereta na brod, a prestaje njegovim opasivanjem za iskrcaj, ostavljajući "na rizik, trošak i teret" krcatelju sve operacije koje su potrebne za ukrcaj, odnosno iskrcaj robe. Ta klauzula, daleko od toga da ima isključivo ekonomski sadržaj, obuhvaća osim oslobodjenja od snošenja troškova od strane broдача i njegovo oslobodjenje od rizika za operacije koje se izvrše na račun krcatelja dotično primaoca, i

dosljedno tome i neodgovornost zapovjednika i brođara za operacije koje prethode postavljanju tereta u skladište brođa i koje slijede nakon njegovog opasivanja za iskrcaj.

U pogledu časa preuzimanja i predaje tereta od strane brođara sud navodi: čas predaje tereta brođaru i izručenje primaocu ne sadrži jedan jedinstveni čin, nego, u normalnim slučajevima, kompleks operacija koje po zakonu ne padaju na odgovornost brođaru nego onomu za koga se te operacije vrše; a u svrhu da se brođar dovede u položaj da može izvršiti obveze prijevoznog posla.

Ovakvo tumačenje klauzule FIO nije protivno odredbi zakona o zabrani da brođar u svoju korist ugovara klauzule o odgovornosti. Zakon, naime, propisuje da brođar na temelju njegovih načela odgovara od časa preuzimanja tereta pa do njegove predaje primaocu. Medjutim i kad bi se dopustilo da je klauzula FIO u suprotnosti s navedenim zakonskim propisom, ona bi takodjer morala biti dopustiva, jer zakon izričito dopušta da brođar u svoju korist ugovara klauzule koje se odnose na period prije ukrcaja i poslije iskrcaja. Ove momente sud ocjenjuje kako je gore navedeno: časom slaganja tereta u brod, a kod iskrcaja njegovim opasivanjem za iskrcaj iz brođa.

Budući da je medju strankama nesporno da je šteta nastala za vrijeme iskrcaja tereta, to je sud, na gore izneseni način tumačeći klauzulu FIO, odbio tužbeni zahtjev.

/Dir.Mar 1963, str.544/

B.J.

OKRUŽNI SUD, Genova

Presuda od 28.XII 1961.

S.p.A. Enzo Viale & C. i Società in nome collettivo Gattiglia Fassinari & C. c/a Agenzia marittima Paolo Scerni i Neuchatel swiss general insurance company Ltd.

Prijevoz stvari morem - Zapljena tereta - Za zapljenu tereta prilikom ukrcaja a povodom krivičnog postupka brođar ne odgovara - Ako polica o osiguranju isključuje rizik zapljene, osiguratelj nije dužan nadoknaditi štetu nastalu zapljenom robe

Prilikom ukrcaja tereta na brod u luci u Buenos Airesu za Genovu, zapovjednik je dobio sudski nalog da, radi krivičnog postupka, mora držati na raspolaganje sudu teret na koji se nalog odnosi. Radilo se naime o tome da je na zahtjev krcačteljev pokrenut sudski postupak protiv jednoga njegovog službe-